

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ & ΑΙΓΑΙΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

10/5

Πειραιάς, 09 Μαΐου 2013
Αρ. Πρωτ.: 6611/190

Ταχ. Δ/ση : Ακτή Βασιλειάδη
Ταχ. Κώδικας : 185 10 ΠΕΙΡΑΙΑΣ

Τηλ. : 210 4191464
Fax : 210 4064336
E-mail : ke@hcg.gr

ΠΡΟΣ: τη Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Αναφορών

Κοινοποίηση: Βουλευτή κ. Ν. Συρμαλένιο

Αριθ. σελίδων: Απάντηση (04)
Σύνολο (04)

ΘΕΜΑ: Απάντηση σε Αναφορά του Βουλευτή κ. Ν. Συρμαλένιου.

Σχετ.: Αναφορά με αριθ. πρωτ. 3651/08-4-2013 της Βουλής των Ελλήνων.

Σε απάντηση ανωτέρω σχετικής, σας γνωστοποιούμε τα ακόλουθα:

Το Κ/Ζ "SEA DIAMOND" ναυάγησε τις πρώτες πρωινές ώρες της 06-04-2007 στη θαλάσσια περιοχή όρμου Αθηνιού νήσου Θήρας μετά από πρόσκρουσή του σε ύφαλο. Σύμφωνα με δήλωση της πλοιοκτήτριας εταιρείας, το πλοίο έφερε 430t μαζούτ, 63t Diesel, 36.000 λίτρα λιπαντέλαια, 10 κυβικά μέτρα βαρέα πετρελαιοειδή κατάλοιπα, 15 κυβικά μέτρα ελαφρά πετρελαιοειδή κατάλοιπα και 10 κυβικά μέτρα κατάλοιπα λιπαντελαίων.

Η ρύπανση της θαλάσσιας περιοχής Καλντέρας νήσου Θήρας που προκλήθηκε από τη βύθιση του Κ/Ζ "SEA DIAMOND" αντιμετωπίστηκε αποτελεσματικά μεταξύ Απριλίου και Ιουνίου 2007, με την έγκαιρη λήψη των απαραίτητων προληπτικών μέτρων, την άμεση και επιτυχή κινητοποίηση και χρήση επιχειρησιακών μέσων ΛΣ-ΕΛ.ΑΚΤ. (εναέριων-πλωτών), έμψυχου δυναμικού και εξοπλισμού απορρύπανσης υπό τον άμεσο συντονισμό/εποπτεία κλιμακίου έμπειρων Αξιωματικών του Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ.

Οι εργασίες καθαρισμού της προσβληθείσας ακτογραμμής περιοχής Καλντέρας ολοκληρώθηκαν επιτυχώς την 20-7-2007 και οι παραλίες αποδόθηκαν πάλι για χρήση στο κοινό, ενώ συντάχθηκε σχετικά πρακτικό επιθεώρησης ακτών το οποίο συνυπογράφηκε αρμοδίως από εκπροσώπους της τοπικής Αυτοδιοίκησης, της Λιμενικής Αρχής Θήρας, της αναδόχου εταιρείας απορρύπανσης και εκπροσώπων της πλοιοκτήτριας εταιρείας. Κατόπιν των ανωτέρω, τεκμαίρεται ότι τα μέτρα απορρύπανσης που ελήφθησαν αμέσως μετά τη βύθιση του πλοίου ήταν επαρκή, επιτυχή και, κατά γενική ομολογία, απέδωσαν τα μέγιστα.

Μέχρι την 23-12-2008, οπότε και υποβλήθηκε από τη διαχειρίστρια εταιρεία του πλοίου μελέτη απάντλησης πετρελαιοειδών από το ναυάγιο του εν λόγω πλοίου, από το Λιμεναρχείο Θήρας είχαν βεβαιωθεί εξακόσιες είκοσι (620) παραβάσεις και έχουν εκδοθεί αντίστοιχα εξακόσιες είκοσι (620) αποφάσεις επιβολής προστίμου για τη μη υποβολή μελέτης απάντλησης, συνολικού ύψους 5.458.480,00€, ενώ έχουν ολοκληρωθεί οι διαδικασίες επίδοσης - βεβαίωσής τους στην αρμόδια ΔΟΥ. Πέραν τούτου, έχει εκδοθεί η αριθμ. πρωτ: 2412.4/3/07/18-6-2007 απόφαση επιβολής προστίμου του Υπουργού Εμπορικής Ναυτιλίας, ύψους 1.173.881,00€, καθώς επίσης έχει εκδοθεί από τη Λιμενική Αρχή Θήρας απόφαση καταλογισμού δαπανών του Δημοσίου ύψους 1.576.433,44€, οι οποίες έχουν βεβαιωθεί κατά τις διατάξεις του νόμου περί είσπραξης δημόσιων εσόδων. Έτσι, το σύνολο των επιβληθέντων και βεβαιωθέντων διοικητικών προστίμων και καταλογισμού δαπανών του Δημοσίου κατά των υπευθύνων ανέρχεται στα 8.208.794,44€.

27-5-2009 ξεκίνησαν οι εργασίες απάντλησης πετρελαιοειδών από χώρους του ναυαγίου υπό την άμεση εποπτεία και φυσική παρουσία εκπροσώπων του Δημοτικού Λιμενικού Ταμείου Θήρας και του Ε.Μ.Π. ως Τεχνικού Συμβούλου του τελευταίου και υπό την επίβλεψη του Λιμεναρχείου Θήρας και ολοκληρώθηκαν την 14-6-2009. Κατά τις εργασίες απαντλήθηκαν εννιάκοσια είκοσι εννέα (929) κυβικά μέτρα περίπου μείγμα θαλασσινού νερού με πετρελαιοειδή.

Στην περιοχή του ναυαγίου διατηρείται ποντισμένο μόνιμο στατικό πλωτό φράγμα, ενώ γίνεται συνεχής έλεγχος της περιοχής από ιδιωτική εταιρεία απορρύπανσης για αντιμετώπιση τυχόν διαρροών από τους χώρους του ναυαγίου, υπό την εποπτεία της οικείας Λιμενικής Αρχής. Επισημαίνεται ότι μέχρι σήμερα περισυλλέγονται από την ανωτέρω ιδιωτική εταιρεία απορρύπανσης, ποσότητες πετρελαιοειδών μιγμάτων που συνεχίζουν να διαφεύγουν, με καταφανώς μειωμένο ρυθμό, από τους χώρους του ναυαγίου και εγκλωβίζονται εντός του μόνιμου στατικού πλωτού φράγματος. Σύμφωνα με τακτικές αναφορές του Λ/Χ Θήρας, η περισυλλογή των αναδυόμενων στην επιφάνεια της θάλασσας πετρελαιοειδών μιγμάτων και λοιπών ρυπογόνων ουσιών από χώρους του ναυαγίου εντός των πλωτών φραγμάτων, πραγματοποιείται με τη χρήση απορροφητικών υλικών από την ιδιωτική εταιρεία με ικανοποιητικά αποτελέσματα, ενώ η ευρύτερη θαλάσσια περιοχή του ναυαγίου επιθεωρείται καθημερινά από την ανωτέρω εταιρεία με χρήση ταχύπλοης λέμβου.

Σύμφωνα με σχετική αναφορά του Λιμεναρχείου Θήρας στην περιοχή του ναυαγίου του Κ/Ζ "SEA DIAMOND" υπάρχει πλωτό φράγμα διαμέτρου εκατόν τριάντα (130) μέτρων και συνολικού μήκους περί τα πεντακόσια είκοσι (520) μέτρα. Την ευθύνη της απορρύπανσης την έχει συνεργείο της ΕΡΕ Τεχνική Προστασίας Περιβάλλοντος Α.Ε. που αποτελείται κατά την παρούσα φάση από δύο (02) άτομα. Η παρακολούθηση και η καλή λειτουργία του φράγματος, καθώς και η συλλογή των καταλοίπων που διαρρέουν εντός φράγματος γίνεται από το προαναφερόμενο συνεργείο με τη βοήθεια λέμβου σε καθημερινή βάση υπό την εποπτεία της Διεύθυνσης Προστασίας Θαλασσίου Περιβάλλοντος του Αρχηγείου Λιμενικού Σώματος – Ελληνικής Ακτοφυλακής. Η περιοχή του ναυαγίου είναι χαρακτηρισμένη ως προστατισμένη και το σκάφος δύναται να εργαστεί με όλες σχεδόν τις καιρικές συνθήκες, πλην των ΝΔ ανέμων που επηρεάζουν άμεσα τη περιοχή του ναυαγίου.

Σημειώνεται ότι η ως άνω Διεύθυνση, λαμβάνοντας υπόψη ότι το ποντισμένο στατικό φράγμα είναι περίτεχνης κατασκευής και η πόντιση και αγκύρωσή του υλοποιήθηκε κατόπιν ειδικής μελέτης και έχει αναγνωριστεί διεθνώς ως τεχνικό επίτευγμα, με το αριθ. πρωτ. 2412.2/15/11/08-7-2011 έγγραφό της επεσήμανε στο Δημοτικό Λιμενικό Ταμείο Θήρας ως αρμόδιο Οργανισμό, ότι η ανάγκη περαιτέρω αύξησης του πλωτού φράγματος, καθώς και το ποσοστό αυτής θα πρέπει να εκτιμηθεί από εξειδικευμένο τεχνικό φορέα, ώστε σε κάθε περίπτωση να διασφαλίζεται ότι μια τέτοια αύξηση δεν θα οδηγήσει σε αστοχία, με πιθανό ενδεχόμενο την οριστική απόσυρση/καταστροφή του με ό,τι αυτό συνεπάγεται και επιπρόσθετα η επαύξηση αυτή να καταστεί κατά το δυνατόν πιο αποτελεσματική.

Από την ημέρα του ναυαγίου και μέχρι σήμερα γίνεται από το Ελληνικό Κέντρο Θαλασσιών Ερευνών (ΕΛ.ΚΕ.ΘΕ.) συνεχής και συστηματική παρακολούθηση των βραχυπρόθεσμων-μεσοπρόθεσμων συνεπειών στην προσβληθείσα θαλάσσια περιοχή που βρίσκεται το ναυάγιο. Επισημαίνεται ότι σύμφωνα με τα οριζόμενα στις παραγράφους 3.5.13 και 3.15.1 του «Εθνικού Σχεδίου Έκτακτης Ανάγκης για την αντιμετώπιση περιστατικών ρύπανσης από πετρέλαιο και άλλες επιβλαβείς ουσίες» (π.δ. 11/2002, Α'06), το ΕΛ.ΚΕ.ΘΕ. είναι ο αρμόδιος φορέας για την παρακολούθηση των βραχυπρόθεσμων και μεσοπρόθεσμων επιπτώσεων στη θαλάσσια χλωρίδα και πανίδα των προσβεβλημένων από ρύπανση περιοχών, ενώ αποφαίνεται για την ποιότητα αποκατάστασης του περιβάλλοντος.

Τα τελευταία αποτελέσματα των μετρήσεων, που πραγματοποιήθηκαν από το ΕΛ.ΚΕ.ΘΕ. αφορούν την περίοδο Νοεμβρίου 2011 – Μαΐου 2012. Σύμφωνα με τα συμπεράσματα της σχετικής Τελικής Έκθεσης του ΕΛ.ΚΕ.ΘΕ.:

«Το γενικό συμπέρασμα που προκύπτει από τις μετρήσεις που καλύπτουν τη χρονική περίοδο των πέντε ετών από το ατύχημα είναι ότι οι επιπτώσεις από το ναυάγιο στο θαλάσσιο οικοσύστημα της περιοχής είναι σε γενικές γραμμές αμελητέες. Παρόλο που το

βυθισμένο κρουαζιερόπλοιο περιέχει ρυπογόνα φορτία, τα οποία έστω και με αργούς ρυθμούς απελευθερώνονται στο θαλάσσιο περιβάλλον, τα αποτελέσματα των μετρήσεων δείχνουν ότι μέχρι στιγμής δεν έχει επηρεαστεί η ποιότητά του. Οι συγκεντρώσεις όλων των ρυπογόνων στοιχείων στο θαλασσινό νερό και στα ιζήματα παραμένουν μικρές και φυσιολογικές, ενώ και οι βιοκοινωνίες των θαλάσσιων οργανισμών παραμένουν υγιέστατες. Η συνεχιζόμενη μικρή διαφυγή πετρελαιοειδών φαίνεται ότι αντιμετωπίζεται σωστά και δεν επηρεάζει τη θαλάσσια περιοχή εκτός των ορίων του φράγματος που είναι τοποθετημένο στο σημείο του ναυαγίου. Παρόλα αυτά, από τη μελέτη της βιοσυσσώρευσης σε θαλάσσιους οργανισμούς (μύδια) προκύπτουν κάποιες ενδείξεις επιβάρυνσης στην ευρύτερη περιοχή της καλντέρας κυρίως σε κάποια βαρέα μέταλλα (Fe, Mn, Zn). Από τις μέχρι τώρα μετρήσεις η επιβάρυνση αυτή μάλλον οφείλεται σε γεωχημικά αίτια, χωρίς όμως να μπορεί να αποκλειστεί και κάποια συσχέτιση με το ναυάγιο ή με κάποια άλλη ανθρωπογενή πηγή. Μόνο μεγαλύτερη χρονοσειρά μετρήσεων μπορεί να οδηγήσει σε ασφαλέστερο συμπέρασμα. Επομένως, παρόλο που η μέχρι τώρα κατάσταση του θαλάσσιου οικοσυστήματος είναι πολύ καλή και εφόσον το βυθισμένο πλοίο παραμένει στην περιοχή, θεωρούμε ότι είναι χρήσιμη η συνέχιση των μετρήσεων έτσι ώστε να αποκλειστεί οποιαδήποτε πιθανότητα μελλοντικής ρύπανσης».

Επισημαίνεται ότι σύμφωνα με τον ν. 743/1977 (Α' 319) όπως κωδικοποιήθηκε με το π.δ. 55/1998 (Α' 58) και ισχύει, η κάλυψη των δαπανών διενέργειας των εν λόγω δειγματοληψιών βαρύνει τους κατά νόμο υπαίτιους της ρύπανσης. Ανεξάρτητα των παραπάνω και προς χρηματοδότηση των σχετικών δαπανών του ΕΛΚΕΘΕ σε περίπτωση μη κάλυψής τους από τους κατά νόμο υπαίτιους της ρύπανσης, η Διεύθυνση Προστασίας Θαλασσίου Περιβάλλοντος του Αρχηγείου δεσμεύει ετησίως αντίστοιχες πιστώσεις από τον προϋπολογισμό του Ειδικού Λογαριασμού «Γαλάζιο Ταμείο» του Πράσινου Ταμείου, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 18 του ανωτέρω νόμου.

Αναφορικά με το σύστημα τηλεμετρικής παρακολούθησης γνωρίζεται ότι, σύμφωνα και με σχετική ενημέρωση από το Λιμεναρχείο Θήρας, το τηλεμετρικό σύστημα που αποτελείται από κάμερα υπέρυθρων ακτίνων, εξειδικευμένο λογισμικό εντοπισμού πετρελαιοειδών στην επιφάνεια της θάλασσας, SERVER, μετεωρολογικό σταθμό, έχει τοποθετηθεί και λειτουργεί από τον Ιανουάριο 2013 και παρακολουθείται σε 24ωρη βάση. Δυνατότητα παρακολούθησης σε πραγματικό χρόνο έχει η εταιρεία AEGEAN MARITIME SERVICES L.T.D και το Δημοτικό Λιμενικό Ταμείο Θήρας. Η παρακολούθηση γίνεται με εισαγωγή ορισμένων κωδικών μέσω ιστοσελίδας. Κωδικούς διαθέτουν οι παραπάνω και αναμένεται από το Δημοτικό Λιμενικό Ταμείο Θήρας να ορισθούν φορείς που θα έχουν πρόσβαση στο προαναφερόμενο σύστημα. Στην περίπτωση εντοπισμού σημαντικής διαφυγής ποσότητας πετρελαιοειδών, όπως ορίζει το ΥΠΕΚΑ, στέλνεται alert μέσω ηλεκτρονικού μηνύματος και sms στους παρακολουθούντες το σύστημα.

Σημειώνεται ότι σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3199/2003 (Α' 280), η αρμοδιότητα σχεδιασμού και επιβολής όλων των αναγκαίων προληπτικών μέτρων για την αντιμετώπιση έκτακτων αναγκών, την πρόληψη της υποβάθμισης των επιφανειακών υδάτων, συμπεριλαμβανομένων των παράκτιων θαλάσσιων υδάτων και μέχρι το όριο των χωρικών υδάτων, αλλά και η λήψη των αναγκαίων μέτρων για την αναβάθμιση και αποκατάσταση των υδατικών συστημάτων ανήκει στην Διεύθυνση Υδάτων της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου, υπό την εποπτεία και τον συντονισμό της Ειδικής Γραμματείας Υδάτων του ΥΠΕΚΑ (άρθρα 4, 5 σε συνδυασμό με τα εδάφια α και ζ, παρ.2 του άρθρου 2 του ν. 3199/2003 - άρθρο 2 παρ. 4 του π.δ. 24/2010, Α' 56).

Όσον αφορά στην ανέλκυση, απομάκρυνση ή με οποιονδήποτε τρόπο εξουδετέρωση του ναυαγίου του κρουαζιερόπλοιο «SEA DIAMOND», τυγχάνουν εφαρμογής οι διατάξεις του ν. 2881/2001 και των κατ' εξουσιοδότηση αυτού εκδοθεισών υπουργικών αποφάσεων. Σύμφωνα με αυτές, το Δημοτικό Λιμενικό Ταμείο Θήρας, στην περιοχή δικαιοδοσίας του οποίου βρίσκεται βυθισμένο το "SEA DIAMOND", είναι αρμόδιο για την εφαρμογή τους, αναφορικά με την ανέλκυση και απομάκρυνσή. Επισημαίνουμε ότι το βυθισμένο πλοίο, λόγω του τεράστιου συνολικού βάρους του (μόνο ο σιδηρούς σκελετός υπερβαίνει τους

2.500 τόνους), για να ανελκυσθεί πρέπει να εξευρεθούν δυνάμεις επί της επιφάνειας τέτοιες που να υπερβαίνουν κατά πολύ το βάρος του και εκτός αυτού να είναι δυνατή η διακίνησή τους στον συγκεκριμένο θαλάσσιο τόπο. Το βάθος λοιπόν του ναυαγίου, η διαγωγή του ως προς τον πυθμένα με κλίση κατά το διάμηκες και κατά το εγκάρσιο, καθώς και η θέση του στο χείλος μίας αβύσσου με μέγιστο βάθος 300μ., αποτελούν σημαντικά προβλήματα. Η πρόσβαση στο ναυάγιο γίνεται μόνο με βαθυδύτες και ειδικό εξοπλισμό. Σημειωτέον ότι έχει υπάρξει ήδη ένα θύμα σε αυτήν την προσπάθεια.

Με βάση τα προαναφερθέντα, το Δημοτικό Λιμενικό Ταμείο Θήρας σε συνεργασία και με τις αρμόδιες Υπηρεσίες του Υπουργείου Ναυτιλίας και Αιγαίου, αναφορικά με τα θέματα προστασίας θαλασσίου περιβάλλοντος, παρακολουθούν διαρκώς το ζήτημα με τη δέουσα προσοχή και σοβαρότητα.

Ο Υπουργός Ναυτιλίας & Αιγαίου

Κωστής Μουσουρούλης

Εσωτερική Διανομή:

1. ΥΝΑ/Γρ. κ. Υπουργού
2. ΥΝΑ/Α.Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ/ΔΙΠΘΑΠ

